

RAHA EI RATKAISE

Nuorisotutkimuspäivät 2015

Työryhmä: ALUEELLISET JA TILALLISET NÄKÖKULMAT

Anna Anttila & Eeva Ahtee

Hyvä vapaa-aika -hanke

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus

HYVÄ VAPAA-AIKA
KEHITTÄMIS- JA TUTKIMUSHANKE

Hyvä vapaa-aika -hanke Helsingissä

Hankkeen tavoitteena on:

- Saada tietoa laadukkaan vapaa-ajan vaikutuksesta nuoren hyvinvointiin, oppimiseen ja peruskoulun jälkeisiin valintoihin.
- Kehittää nuorisotyötä yhdessä nuorisoasiainkeskuksen, koulujen ja nuorten kanssa.
- Tukea nuoria omien vahvuuksiensa ja kiinnostuksen kohteittensa löytämisessä ryhmänä ja yksilöinä.
- Hankkeessa projektipäällikkö, tutkija ja kolme nuoriso-ohjaajaa.
- Yhteistyössä Helsingin opetusviraston ja tietokeskuksen kanssa.
- Hanke rahoitetaan Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlarahalla.

HYVÄ VAPAA-AIKA
KEHITTÄMIS- JA TUTKIMUSHANKE

HYVÄ VAPAA-AIKA 2013–2017

ALKUASETTELMA:

- Mukana yhteensä n. 160 nuorta 5 eri yläkoulusta eri puolilta kaupunkia
- 6 kohdeluokkaa ja näille 6 vertailuluokkaa valittiin mukaan syksyllä 2013 aloittaneista 7.-luokista
- Samat oppilaat mukana koko yläkoulunsa ajan, aloittivat elokuussa 9.-luokan
- Jokaisella hankkeen kohdeluokalla on oma ohjaaja ja jokaisella nuorisohjaajalla oli 2 kohdeluokkaa

TOIMINTA:

- Tuetaan nuoria oman jutun löytämisessä.
- Toiminta suunnitellaan nuorten toiveista lähtöisin, alueen tarpeen mukaan.
- Koulussa, nuorisotalolla
- Harrastuksiin ohjaamista, retkiä, tutustumiskäyntejä

MUUTOKSIA JA HUOMIOITA

NYKYTILANNE

- Kohde- ja vertailuasetelman loiventaminen
- Luokilla paljon muutoksia
  - Yksi luokka hajonnut
  - Nuoret vaihtaneet koulun sisällä ja välillä luokkia, osa on muuttanut pois, uusia tullut tilalle
- Painotusluokilla harrastuneisuutta jo valmiiksi
- Nuoret ystäviä keskenään yli luokkarajojen

ALUEELLISIA NÄKÖKULMIA

- Sukupuoli ja perheen nykyinen tai entinen asuinpaikka vaikuttavat siihen, miten laajalla alueella ja mihin kellonaikaan nuori liikkuu kaupunkitilassa.
- Pitkä ja hankala matka voi estää harrastuksen tai haaveen siitä
  - tai jos asiaa ei voi harrastaa kotona, esimerkiksi netissä.
- Omaehtoisen kaupunkitilassa liikkumisen kannalta eri alueilla asuvat ovat eri asemassa.
  - Raideliikenne vs. bussilinjat.
  - Matkakortin kantaosa voi olla perheelle kallis investointi.
- Nuoret jakavat kavereiden kanssa matka- ja kuntosalikorttejaan – voi vahvistaa ystävyyssuhteita.

HYVÄ VAPAA-AIKA
KEHITTÄMIS- JA TUTKIMUSHANKE

TILALLISIA NÄKÖKULMIA

- Hankkeessa nuorisotyö tavoittaa myös ne nuoret, joita nuorisotalo ei houkuttele.
- Kenelle nuorisotalo on *kolmas tila* – kodin ja koulun lisäksi tärkeä, helppo ja nuoren tervetulleeksi toivottava paikka?
  - Kuin kirjasto?
  - Kuin kauppakeskus?
  - Kuin kantakapakka?

kuka nutalle menee ja miksi?

NÄKÖKULMIA NUORISOTALOON

- Hankkeen nuorille esitettiin väittämiä, jotka alkoivat lauseella: "Nuorisotalo on hyvä paikka"
- Lauseet jatkuivat erilaisilla ehdotuksilla
- Väittämien kanssa saattoi olla täysin samaa mieltä eli "Kyllä ehdottomasti!" (arvo 4) tai täysin eri mieltä "Ei missään tapauksessa!" (arvo 1)
- Yksikään väitteistä ei saanut keskiarvoa 4 eli "Kyllä ehdottomasti!"
- Sen sijaan keskiarvon 1 eli "Ei missään tapauksessa!" tai keskiarvon 2 saivat kyselyn kaikki paitsi yksi väittäjä.

NÄKÖKULMIA NUORISOTALOON

- Nuorisotalo ei ole missään tapauksessa hyvä paikka:
  - olla rauhassa
  - saada tyttö- tai poikaystävää
  - tehdä asioita joista itse pitää
  - jutella omista asioistaan aikuisten kanssa
- Lähes yhtä huono paikka (keskiarvo 2) nuorisotalo on:
  - saada itselleen uusia kavereita
  - saada apua aikuisilta
  - oppia uusia asioita
  - jutella omista asioistaan nuorten kanssa
  - kun ei ole muuta tekemistä
- Kyselyn suurimman keskiarvon ja positiivisimman arvon (3) sai väite:
"Nuorisotalo on hyvä paikka olla yhdessä nuorten kanssa".

Tärkeimmäksi syyksi nuorisotalolla käymiseen varmistui se, että siellä on muita nuoria.

RAHA EI RATKAISE, VAAN

- selityksiksi olla harrastamatta jotain nivoutuvat taloudellisten syiden lisäksi esimerkiksi kaverit, läksyt (30 % tekee yli h/vrk), perheen kanssa vietetty aika, alueella liikkuminen ja perheen toimintakulttuurit.
- yhdessä ajanpuutteen kanssa nuorta ympäröivän harrastuskulttuurin ja ylisukupolvisten mallien merkitys ohittavat taloudelliset syyt
- Oman harrastuksen valinnassa raha ei ratkaise, mutta kaupallinen kuluttaminen on suosittua vapaa-ajalla:
  - kivointa hankkeessa luokan yhteisretket kaupallisiin kohteisiin: elokuviin, pikaruokaravintoloihin ja taistelupelipaikkoihin
- Hampurilaisen hintaa merkittävämpää voi olla se, että nuorilla on nimetty nuoriso-ohjaaja järjestämässä toimintaa
- Onko nuorista erityisen kivaa itse kaupallinen kuluttaminen vai kavereiden kanssa oleminen, vai ylipäänsä uusiin paikkoihin meneminen?

HYVÄ VAPAA-AIKA
KEHITTÄMIS- JA TUTKIMUSHANKE

HUOMIOITA

- Etsin ja kokeilen -vaihe hyväksi.
- Päämäärättömyyden tärkeys.
- Luova rajojen ylittäminen moraalikysymyksissä tärkeää nuoruudessa.
- Luottamus
- Toivo
- Jatkuvuus
- Nuoreen tutustumisen myötä löytyvä yksilöllisyys ja sen arvostaminen yhteisöllisyyden ohella.
- Omaan tahtiin tekeminen ja vapaa hengailu tärkeää vastapainoa harrastuksille ja koululle. Myös hyvää vapaa-aikaa.

Kiitos!
vapari.munstadi.fi